

podíváme dnes, hned spatřujeme, jak se „uchytilo“; získalo pevné kořeny v lidech čistého srdce a chudého ducha a v nich dává poznat veškerou svou přitažlivou sílu.

Co z tohoto malého zrnka asi vzejde? – Ježíš ukazuje na dva možné výsledky: na jedné straně je to sklizeň plodů, jež dosáhly zralosti; na druhé straně pak rostlina, která v bujném růstu přijímá do svého větvoví ptáky. Dva obrazy, oba ukazující na krásu „poledne“ a období sklizně.

Co nám v dnešní době říká tento soubor Ježíšových podobenství (podobenství o rozséváči tvoří součást tohoto souboru Markova evangelia)? Jaký duchovní odraz v nás vyvolává? – Stejný jako tenkrát – údiv! Údiv mezi lidmi nad tímto Božím královstvím, které nepřestalo růst, které se stále obnovuje a někdy je donuceno vrátit se do podzemí – tedy do katakomb – to však jen proto, aby mohlo vyrašíť s ještě větší silou než předtím. Toto Boží království roste, i když rolník „spí“, tedy i když nejsou lidé církve schopni držet krok s jeho růstem a tropí neplech kolem semínka nebo vyhánějí ptáky ze stromu, místo aby se je tam snažili přivábit.

Prvotina této podivuhodné setby Království – pšeničné zrno padlé do země a vzkříšené jako plný klas – přichází teď k nám v podobě chleba. Rozséváč si připravuje semena k setí. Pokračuje v nás zázrak Království!

Raniero Cantalamessa – Slovo a život

Ježíš říká, že Boží království se podobá hořčičnému zrnku zasazenému do země. Je to vskutku velmi nepatrné zrnko, „ale když vyroste, je větší než ostatní zahradní rostliny a stane se z něho keř, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích“ (Mt 13,32). Zde je zdůrazněn zcela mimořádný rozvoj života obsaženého v nepatrném zrnku, tedy rozdíl mezi maličkým zrnkem a následnou velikostí rostliny. to samé platí pro nebeské království, které se v naší každodennosti jeví jako něco malinkého, jenomže na konci časů se ukáže jeho pravá velkolepost. Učedník Ježíše Krista má vnímat tento kontrast mezi současností a budoucností, zároveň by ale měl jasně pochopit, že ona cílová velikost závisí na tom nepatrném, co se odehrává před jeho očima. Ježíš nám totiž objasnil, že kritéria velikosti a nápadnosti nelze aplikovat na nebeské království. Moc Božího království se nesmí směřovat s okouzlením momentální velikosti, která se projevuje v podobě četnosti vyznavačů, prestiže, moci.

Enzo Bianchi – Hlásej Slovo

Další texty v týdnu

Po: 2 Kor 6,1-10; Mt 5,38-42
 Út: 2 Kor 8,1-9; Mt 5,43-48
 St: 2 Kor 9,6-11; Mt 6,1-6.16-18
 Čt: 2 Kor 11,1-11; Mt 6,7-15
 Pá: 2 Kor 11,18.21b-30; Mt 6,19-23
 So: 2 Kor 12,1-10; Mt 6,24-34

Uvedené knihy je možné zakoupit na adrese www.ikarmel.cz

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Daniel J. Harrington – Sacra pagina; Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Marka; Marek Dunda – www.biblickedilo.cz; Petr Karas – Boží slovo na každý den;

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
 jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
 Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

11. neděle v mezidobí – cyklus B

14. června 2015

²⁶Ježíš řekl zástupu: „Boží království je podobné člověku, který zaseje do země semeno; ²⁷ať spí, nebo je vzhůru, ve dne i v noci, semeno klíčí a roste, on ani neví jak. ²⁸Země sama od sebe přináší plody: napřed stéblo, potom klas, pak zralé zrno v klasu. ²⁹Když pak se ukáže zralý plod, hned člověk vezme srp, protože nastaly žně.“ ³⁰Řekl také: „K čemu přirovnáme Boží království nebo jakým podobenstvím ho znázorníme? ³¹Je jako hořčičné zrnko: Když se zasévá do země, je menší než všechna semena na zemi, ³²ale když je zaseto, vzejde a přerůstá všechny jiné zahradní rostliny; vyžene tak velké větve, že ptáci mohou hnízdit v jeho stínu.“ ³³Mnoha takovými podobenstvími jim hlásal Boží slovo, jak to mohli pochopit. ³⁴Bez podobenství k nim nemluvil. Když však byl se svými učedníky sám, všechno vysvětloval. **Mk 4,26-34**

1. čtení:
 Ez 17,22-24
 2. čtení:
 2 Kor 5,6-10
 Evangelium:
 Mk 4,26-34

Srovnání:
 Jl 4,13;
 Zj 14,15;
 Mt 13,31-32;
 Lk 13,18-19;
 Ez 17,23; 31,6;
 Dan 4,9,18;
 Mt 13,34-35;
 Jan 16,25

Úvod k meditaci

Ježíšovo podobenství o hořčičném zrnku je plné naděje: cokoli malého, dobrého, od Boha pocházejícího může vyrůst ve velký strom požehnání.

Výklad biblického textu

Kontext: První podobenství nenajdeme u žádného jiného evangelisty. Je to jeden z nemnoha textů, které uvádí pouze Marek. Většinu perikop, které Marek předkládá, totiž najdeme v jisté době i v dalších evangeliích, a to především u Matouše a Lukáše. Už tato skutečnost, že text podobenství zachycuje pouze Marek, stojí za povšimnutí a může nám napovědět i něco z výběru tématu, kterým nás chce Markovo evangelium uvést do pravdy víry.

Tajemný charakter Božího království nevyplývá jen z jeho vnitřní povahy, že je duchovní a neviditelné, ale že se teprve rodí, roste.

v. 27-28: Zaseté zrno roste dál bez lidského přičinění podle zákonů, které do něho vložil Stvořitel. Pomalu zraje až ke žnám. Podobně je tomu s Božím královstvím. Vyvíjí se vlastní vnitřní silou a postupně dorůstá ke svému dovršení. Kolik našich úzkostných starostí o dobro je neúčinných, ba přímo škodlivých. Život má svůj rytmus, který nemůžeš urychlit bez následků.

v. 29: Zemědělec musí trpělivě čekat od zasetí až do žní. Nemůže urychlit dobu růstu, ale musí zůstat trpělivý. Jak často trpělivost schází! Chtěli bychom všechno hned.

Nebaví nás čekat. Ale v Božím království má i čekání své důležité místo. Právě to je doba, ve které je otevřen prostor pro Boží působení. To nejdůležitější není v lidských silách, to nejdůležitější je záležitost Boží.

v. 31: hořčičné zrnko – Zrno hořčice je malé asi jako špendlíková hlavička a vyrůstá z něj zahradní bylina, která během jedné sezóny vyroste ve veliký keř až 3 metry vysoký. Je to však jiná hořčice než ta, která se běžně používá u nás.

Velká Boží věc je mocnější než lidé a přijde čas, kdy to bude nezpochybnitelně jasné i těm, kteří hodnoty a existenci Božího království považují za něco tak bezvýznamného, jako je například semínko hořčice.

v. 34: Ježíš si dal práci s tím, aby jeho apoštolové dobře pochopili, o co mu jde, aby si něco nevykládali dvojznačně nebo jinak, než on to zamýšlel. Vysvětluje apoštolům i mnoho dalšího, co ani nemáme zapsáno v Písmu svatém. I ty nejpodrobnější zprávy v evangeliích jsou jenom zlomky toho, co všechno Ježíš vykonal a předával svým učedníkům. Proto si katolická církev nesmírně váží nejen Písma svatého, ale i tradice. Tradice není souborem nějakých prázdných, náhodně vymyšlených zvyků, ale je právě tím pokladem, který nalézáme v učení a životě prvotní církve a který se nezměněn s velkou úctou zachovává ve výkladu a životě církve. To, čím žila prvotní církev, to, co učila, jak se stavěla k jednotlivým tajemstvím víry, není dáno libovůli jednotlivých křesťanů či apoštolů.

K tématu

Církev, matka naší víry

37. Kdo se otevřel Boží lásce, slyšel její hlas a přijal její světlo, nemůže si tento dar nechat pro sebe. Protože víra je slyšení a vidění, je také jako slovo a světlo předávána. Apoštol Pavel v listě Korinťanům používá právě tyto dva obrazy. Na jedné straně říká: „Protože máme téhož ducha víry, jak je řečeno v Písmu: ‘Uvěřil jsem, a proto jsem mluvil,’ věříme i my, a proto také mluvíme“ (2 Kor 4,13). Přijaté slovo se stává odpovědí, vyznáním a tak se znovu rozeznává pro druhé a vybízí je, aby věřili. Na druhé straně svatý Pavel odkazuje také na světlo: „My všichni s nezakrytou tváří odrážíme jako v zrcadle velebnost Páně, a tak se přetvořujeme stále víc a víc k zářivé podobě, jakou má on“ (2 Kor 3,18). Je to světlo, které se odráží z tváře na tvář, jako v případě Mojžíše, jenž v sobě nesl odraz Boží slávy, poté co rozmlouval s Bohem: „[Bůh] zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři“ (2 Kor 4,6). Ježíšovo světlo září v tváři křesťanů jako v zrcadle a tak se šíří a dosahuje až k nám, abychom se i my mohli podílet na tomto vidění a předávat jeho světlo ostatním, tak jako se o velikonoční vigílii světlo velikonoční svíce rozlévá na nespočet dalších svíci. Víra se předává živým, osobním kontaktem, podobně jako se jeden plamen rozžihá od druhého. Křesťané, přestože jsou chudí, zasévají semeno tak úrodné, že z něho vyrůstá velký strom, jenž je schopen naplnit svými plody svět.

Papež František – Lumen fidei

Počínaje dnešním úryvkem jsme vstoupili do té části Markova evangelia, ve které naprosto převládá Ježíšovo učení „v podobstvích“. Tato skutečnost se zdála být důležitá i pro samotného evangelistu, protože poznamenává: „Mnoha takovými podobstvím jim hlásal Boží slovo, jak to mohli pochopit. Bez podobství k nim nemluvil. Když však byl se svými učedníky sám, všechno vysvětloval.“

Podle svědectví evangelisty kázal Ježíš na počátku svého působení v Galileji a mluvil k lidem v podobstvích, poněvadž je ještě nepokládal za připravené přijmout nena-dále zjevení Božího království ideově natolik rozdílného od toho, na něž si už zvykli čekat. Podobství je formou, která současně osvětluje i zakrývá pravdu; předkládá ji těm nejprostším lidem, ale říká věci nepřímým způsobem, tak aby je chránila od snadného nepochopení i od manipulování. Působí to, že „kdo může pochopit“, tedy, kdo má srdce ochotné přijmout pravdu, „pochopí“ (Mt 19,12), a ostatní, protivníci, kteří hledají pouze záminky, ji tak snadno nalézt nemohou. Jakmile je pak Ježíš sám se svými učedníky, vysvětluje svá podobství a odhaluje jim tak otevřeně tajemství Božího království (srov. Mk 4,11).

Podobství je literárním žánrem nesmírně oblíbeným právě ve východní kultuře. V podstatě se jedná o určité připodobnění nebo porovnání, ne však formou abstraktní nebo příliš intelektuální; předkládají se konkrétní připodobnění vycházející z každodenního života. Takové podobství pak umožňuje převést nauku do živých obrazů, jež upoutají pozornost, zapisují se dobře do paměti, rozvíjejí fantazii a plní tak jistým způsobem úkol, který v dnešní době zprostředkovává písmo a ilustrace. Podobství nabízí příležitost k tomu, aby určitá idea mohla zrát a kvasit v lidském nitru, aby opětovně podněcovala ducha k pronikání do následné doby a různých okolností, a tak rozvíjela a nacházela stále bohatší významy. Kolik nového se dalo najít po velikonočních v Ježíšových podobstvích; určité skutečnosti se pochopitelně nedaly pochopit dříve (srov. např. podobství o vinařích; Mk 12,1nn). To způsobuje ostatně věčnou aktuálnost a mladost evangelijních podobství.

Co chtěl Ježíš vlastně sdělit svým tehdejšími posluchačům?

Dvě podobství, která jsme dnes slyšeli, mají společné pozadí: pole, semeno k setí a rozsévače. v prvním podobství je důraz položen na zázračný růst semena; zasadí-li se do země, vydá ze sebe nezdolnou sílu, před níž se rolník musí sklonit a v údivu zůstat stát.

Ve druhém podobství se vyzvedá neproporčnost mezi počátkem procesu (maličké semínko hořčice) a jeho konečným výsledkem (rostlina, v jejímž stínu se mohou skrývat nebeští ptáci).

Smysl obou podobství by se dal shrnout následovně. Ježíš vyjadřuje svůj obdiv k dílu, které Otec jeho prostřednictvím ve světě naplňuje. „K čemu přirovnáme Boží království nebo jakým podobstvím ho znázorníme?“ Tato slova jako by vypovídala o tom, že pro Království neexistují žádná vhodná přirovnání, natolik je mimořádné a podivuhodné! Jak jen se zdálo být všechno nepatrné a bezvýznamné, když Ježíš na počátku svého působení začal hovořit o Království, zvláště ve srovnání s okázalostí jiných království, jakým bylo třeba Herodovo nebo celá říše římská. A když se